

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 15. februarja.

Veliko nevoljo je v Srbiji bil vzbudil zemljevid slovanskih narodnostij, kateri je bil izdal Komarov. Ta zemljevid so sprva mislili priložiti slovanskemu koledarju, a so se premislili, uvidevši, kako neugoden utis da je napravil. „Slavjansko Blagotvorniteljno Obščestvo“ v Peterburgu je sklenilo prirediti nov zemljevid, nad katerim se v Belemgradu ne bodo tako spodtikali.

Omenjeni zemljevid je imel skoro vse makedonske Slovane uštete mej Bolgare in to je vzbudilo tako nevoljo. Srbi zadnji čas skušajo svet preveriti, da od srbske meje do Soluna bivajo sami Srbi, da v teh pokrajinah ni nobenega Bolgara. Spiro Gopčević je v svojem delu o Makedoniji trdil, da v Makedoniji le na vzhodu od rek Strume in Bistrice bivajo Bolgari, pa še tu ne povsod, temveč le ob vzhodnorumelijske meji. On trdi celo, da na planinah Maleš in Plačavica bivajo sami Srbi, in neče niti ob reki Vardar videti nobenega Bolgara. Njegova knjiga je sploh pisana toli pristranski, da jej ne moremo pripisovati posebnega pomena. Sploh pa Gopčević tudi menja svoje prepričanje po tem, kakor ga kdo plača. V knjigi, ki jo je spisal o Bolgariji in Vzhodni Rumeliji je hvalil Ruse, a malo mesecev pozneje je pa v nemškem časniku „Ausland“ jako hudo pisal proti Rusom in njih težnjam pokoriti balkanske pokrajine.

Ravno tako pa bolgarski pisatelji niti v Starej Srbiji nečejo vedeti za Srbe, nika pa še v Makedoniji. Mnenje bolgarskih pisateljev podpira tudi Anglež Eawns, ki je mnogo potoval po južnih slovanskih deželah. Mi izjavam bolgarskih pisateljev ne pripisujemo večje važnosti nego izjavam srbskih literatov. Zato mislimo, da je „Slovansko Blagotvorniteljno Obščestvo“ v Peterburgu pametno sklenilo, da se v novejši izdaji Komarova zemljevida le označijo makedonski Slovani.

Vprašanje, ali so Makedonci Bolgari ali Srbi še ne bode tako hitro rešeno. Mi mislimo le to, da se more z zanesljivostjo trditi, da je prebivalstvo Stare Srbije srbsko. Glede Makedonije se pa le toliko more reči, da je ondu bolgarsko gibanje starejše. Makedonci so se vkupé z ostalimi Bolgari borili za avtonomijo bolgarske cerkve. Srbi se tedaj neso še prav nič brigali za makedonske Slovane.

Po jezikovnem potu se tudi ne dá dognati, ali so Makedonci Srbi ali pa Bolgari. Jeden jezikoslovec se sklicuje na te besede in slovnične oblike, drugi pa na druge, da bi le dokazal, kar želi.

Makedonsko vprašanje proužroča veliko nasprotje mej Srbi in Bolgari, katero škoduje obema narodoma in katerega se vesele vsi nasprotniki slovstva, zlasti pa Grki. Ves prepir mej Srbi in Bolgari je le voda na grški mlin. Po priznanji raznih potovalcev biva v Makedoniji neizmerno malo Grkov, v največ krajih niti jednega ni. Le po mestih so naseljeni, a so si znali pridobiti zaupanje vlade, ovajajoč druge narodnosti in vsled tega imajo sedaj v tej deželi velik upliv, ki vedno narašča. Slovani bi morali vzajemno se ustavljati helenizmu, ne pa prepirati se mej seboj.

Pameten se nam dozdeva nasvet Peterburškega lista „Den“ za rešenje makedonskega vprašanja. Ta list pravi, da se mora stvar prepustiti Makedoncem samim, da se izrečejo za Srbijo ali za Bolgarijo. Pri tem ni odločilen samo jezik, temveč tudi čustva, ki jih goji prebivalstvo do te ali do druge narodnosti. Saj je tudi zares čudno, da se razpravljajoč makedonsko vprašanje toliko govori o Srbih in Bolgarih, dočim se popolnoma prezirajo Makedonci sami, za katerih usodo prav za prav gre.

Berolinska pogodba je pustila Makedonijo Turčiji in je le zanjo zahtevala neke reforme, katere se pa dozdeva izvele neso. Sedaj je Makedonija v takem stanu, da se še njene občine ne morejo izreči niti za Srbe niti za Bolgare, ker so preveč zavisne od Turčije. Makedonci tudi ne utegnejo sedaj niti misliti na taka vprašanja, kajti gledati morajo, da si obvarujejo pri znanih tuških neredih svoje življenje, čast svojih žen in hčera.

Dolžnost srbskih in bolgarskih časnikov in politikov bi bilo, ko se bavijo z makedonskim vprašanjem, da pred vsem Evropo opozarjajo na turške neredne in si prizadevajo Makedoncem priboriti človeške in politične pravice, ne pa da se pripravajo mej seboj, čegava naj bode Makedonija. Če imajo v Belemgradu in v Sofiji zares kaj srca za Makedonce in jih ni še zaslepila strast, delajo naj z vsemi silami in vzajemno na to, da pribore bratom v Makedoniji vsaj podobno avtonomijo, kakor jo je imela Vzhodna Rumelija pred zjedinenjem z Bol-

garijo in pa popolno nezavisnost od Carigradskega patrijarhata.

Ko bode Makedonija dobila svoj narodni zastop in mestno samoupravo, ko se bodo slovanske občine odločile od grške cerkve, tedaj bode še le prišel pravi čas za rešenje makedonskega vprašanja. Tedaj bodo v Makedoniji samej začeli izhajati listi in pretresovati politična in narodna vprašanja. Makedonske občine same se bodo tedaj izrekle, ali se hočejo pridružiti srbske ali bolgarske cerkvi. Ravno tako se bodo makedonske občine izrekle same za bolgarske ali srbske šole. Tako se bode polagama ločil srbski in bolgarski element v tej deželi in se po naravnem potu pripravila rešitev makedonskega vprašanja. Naravni hod dogodkov bode privedel do tega, da se bodo srbske občine pridružile Srbiji, bolgarske pa Bolgariji, če ne poprej, pa kadar propade Turčija. Taka rešitev, reči moramo, dozdeva se nam najpravičnejša, kajti o osodi Makedonije so vender najprvi poklicani odločevati Makedonci sami.

Sodišča in minoritetske šole na Češkem.

I.

Zapisnik Dunajskih konferencij kaže, da so po dosedanjem običaji avstrijskih politikov gledali, rekli bi, skrupolozno na pojedine točke, na malenkosti in hočejo s tem proslavljati obsežnost in važnost tem točkam podstavljenih načel, v tem ko so v resnici tu pa tam prezrli zares velika načela. O načelih, ki bi bila za obstanek pred vsem češke narodnosti, odločilna, pa tu niti prave slutnje ni. Ta stavek se dá laže izgovoriti, nego ob kratkem dokazati. Mi se torej omejimo tukaj na minoritetske šole in na sodišča, kakor se bode kazala ta organizacija v posledicah, in kakor je razvidno že naprej.

Kar se dostaje sodišč, vidimo nekako nedoslednost v zapisniku in v sedaj podani dotični naredbi pravosodnega ministra. Ne glede na to, ali je ustavno ali ne, je nedoslednost v tem, da se pri višem deželnem sodišči v Pragi dopušča 15 sovetniških mest za sodnijske uradnike, katerim ni treba znati češčine, v tem ko je treba znati ostalim 26 sovetnikom poleg češčine tudi nemščino. V tem prav za prav ni še nedoslednosti, ampak je najprej neje d n a k o s t, s katero se daje potrebam nemškega

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Na gimnaziji imeli smo profesorja, pri katerem se iz naravoslovja neso veliko učili, a čuli mnogo narodnih burk in smešnic. Kadar se mu ni ljubilo razlagati nam snov, začel je pripovedovati razne dobro osoljene dogodke, da se je glasen krohot razlegal iz vseh klopij. Nekoč začel je o narodnih nošah in pravil nam, da so pred leti bili Krakovci za Ljubljano in za Kranjsko isto tako merodavni, kakor Pariz za Evropo. Krakovci odločevali so modo in vsako leto izmislili so si kaj novega. Jednoč pa neso bili srečni. Izumili so bili namreč hlače brez preramnic in brez pasa. Krakovec, ki si je omislil take hlače, moral je z levico neprestano držati hlačni rob, z desnico pa pokati z bičem itd.

Ta moda, kakor rečeno, se ni posrečila in Krakovci so s tem nepovoljnim izumom izgubili ves ugled in neso glede noše nič več odločilni. A sedaj pričela se je jednaka moda, in sicer mej slovenskim časnikarstvom. Uvodnim člankom na čelu pritisne se latinsk citat, potem se ponatisne nekoliko stavkov

iz svetega pisma novega zakona, recimo iz sv. Matevža, naposled pa se članek, kakor kakšna klobasa zopet z latinskim citatom zašpilji. „Sic itur ad astra!“ Ako pa vse to še ne pomaga, vrže se protivniku celo sv. pismo na glavo, pravda je dobljena in brezmejna je slava dotičnega pisca, kateremu se na globokejši učenosti čudi vse, „kar leze in kar gre.“

Tudi jaz bi se skoro vrgel po tej modi in začel s kakim citatom, baš sedaj v predpustnem času umestnim. Vskliknil bi: „Veselite se z veselimi!“ ali pa: „Nunc est bibendum, nunc pede libero pulsanda est tellus“, našel bi morda v Büchmannu še kaj družega primernegega, a čemu to, saj je pravega, neizkaljenega veselja tako malo. „Demokrit iz Abdere mi na pr. piše:

„Velika tišina vlada mej štajerskimi Slovenci; vse je mirno, nič se ne gane. Če dobimo na slovanske uloge nemške odloke — molčimo; če se nam pošiljajo nemška plačilna povelja — molčimo, da je veselje; če se nalagajo proti izrecni volji dotičnih varuhov ali oskrbnikov sirotinski denarji namesto v Spodnještajersko hranilnico v druge zavode — molčimo in tako molčimo vedno, dokler da nas ne bodo nasprotniki spodili s pripomočjo novega

društva „Südmark“, z domače zemlje — takrat bomo zaupili „Živio!“ in se preselili v Ameriko.

Dà, dà; pesnik poznal je dobro svoj narod, ko je pel:

„Kar narodov je na sveti
Svoje vsak ima dari;
Mi Slovani — mi trpeti
In molčati znamo mi!“

Ali ker sem že preveč govoril, hočem tudi jaz molčati, ampak ne za vselej — na svidenje torej!

In kakor „Demokrit iz Abdere“, tako je bil zlovoljen tudi velečenjeni moj prijatelj Fekete, ko sem ga te dni posetil. Saj je pa tudi imel dovolj povoda, biti zlovoljnim. Le pomislite, kaj se mu je pripetilo! Nepoznan zlikovec poslal mu je fakturo za 25, rekše: dvajset in pet kravjih zvoncev. To je celo za predpust prehudobna šala. Kaj tacega mora razburiti vsacega in prijatelj Fekete bil je vsled tega tako potr, kakor prorok Jeremija pod vrbami Babilonskimi, ali pa gospod Hotebor, ko ga je te dni mrzli curek poučil, da onkraj Karavank bivajo tudi ljudje.

Vse moje prizadevanje utešiti ga, bilo je zaman, zato mi ni preostajalo družega, nego tolažiti ga, da čas leči vse rane in da 23. dan tega me-

prebivalstva in dosledno nemškega naroda kot takega prednost pred češkim narodom, kar se nikakor ne zlagan e z avtohtonim češkim narodom, ne ž njegovo zgodovino, ne s sedaj obče, torej tudi za češko kraljestvo ali prav za prav za češki narod, kot veljavno ustavo. Ali o tem, kakor rečeno, se tu nečemo pričakati.

Nedoslednost je pri tej nejednakosti v zahtevah sposobnosti v tem, da kaže zapisnik in pravosodnega ministerstva naredba na popolnoma jednak ali analogni identični substrat. Substrat je namreč v tem, da odmerjata zapisnik in ministerstva naredba sovetnikom, jednim ozemlje pred vsem („vorwiegend“) s češkim prebivalstvom, drugim pa ozemlje pred vsem („vorwiegend“) z nemškim prebivalstvom.

Iz te stilizacije je razviden analogen substrat v tem, ko sovetniki ne bodo prisiljeni z enakim znanjem poslovati za identično podstavo prebivalstva. Ne v nemškem, ne v češkem ozemlju ni prebivalstvo izključno odlomek jednega in istega naroda, ampak samo z večine (vorwiegend). Iz tega sledi, da dobe nemški sovetniki tudi zadeve čeških prebivalcev v roke, ne da bi bili večji češkega jezika. Ali pa bodo zaradi tega še češki prebivalci prisiljeni podajati nemški pisa ne akte, kolikor spadajo v področje jedino nemščine večjih dotičnih 15 sovetnikov. Da ni to na korist pravu kot takemu, je razvidno takoj. V češkem oddelku bodo za Čehe nastavljeni sovetniki opravljali svoj posel tudi v nemškem jeziku, ker bodo znali poleg češčine tudi nemški. Iz tega je dokazana prednost, ki jo bo imela nemška narodnost pred češko za ta del v češkem kraljestvu.

Že samo iz tega je razvidno, da, ako se hočejo reševati zadeve do malenkosti, ne pride se do izvršbe nobenega principa, in vsled tega se kaže nejednakost.

Mi tudi ne moremo umeti, kako bi bili tu zadostili tudi samo utilitarnosti ali praktičnosti, kakor to poudarjajo slavitelji češko-nemškega dogovora. Ako je bila praktična potreba, da zna 26 sovetnikov višega deželnega sodišča češki in nemški, je bila jednaka potreba tudi za ostalih 15 sovetnikov, ker tudi oni so odločeni za Nemce sicer, pa ne izključno, ampak samo „vorwiegend“, kakor drugih 26 za „vorwiegend“ češko prebivalstvo. Ako neso mogli izvršiti načela čisto, naj bi se bili držali praktičnosti z jednako mero za obe narodnosti.

Jednaka se bo godila na zdolej, sodniki za nemške kraje bodo nastavljeni, tudi če znajo samo nemški, v tem ko bodo sodniki za Čehe trudili se usposobiti se tudi za poslovanje v nemščini, prvič, ker bo imelo to neko priporočilo za nameščenje, drugič pa že zaradi tega, da bodo mogli a priori aspirirati tudi za najvišja mesta, kakoršna so sovetniška mesta pri višem deželnem sodišču. To pa bo vedlo do tega, da bodo z jedne strani dokazovali potrebo nemščine v vseh srednjih in nižjih šolah, potem pa Čehi sami silili na to, uvidevši, da njih sinovi drugače ne zlezejo više po lestvici sodniški. In ako pomislimo, da dokazujejo potrebo nemščine glede na vojaško službovanje, politiško uradništvo, prispejo toliko prej do zahteve, da se nemščina, ker itak de facto potrebavana in uvedena, uzakoni tudi konečno kot državni jezik.

seca ni več daleč. Takrat bode lahko zapel: „Danes tukaj, jutri tam — Drugi kraji, druga mesta!“

Povrnivši se s sožaljem v srci z Notranjskega v Ljubljano, razvedril sem se v kavarni skoro hipoma. Prišla mi je namreč na met ljuba teta „Tagespott“, katera — kdo bi kaj tacega pričakoval? — o nemškem gledališču v Ljubljani naznanja, da se bode v sredo predstavljala burka „Pamperl's Reiseabenteuer zwischen Laibach und Graz“ s predigro „Ein vereitelter Giftmord im Laibacher Theater“ to pa pod porogljivim naslovom: „Hilf, was helfen kann!“ Malo besed, a veliko kritike, in to celo od take strani!

Uprav razradostil sem se pa, ko sem čital razne vesti iz zapuščene Dolenjske, kako se vse zanima in giblje za železnico in kako občine in zasebniki požrtovalno posegajo v žep. Uboga je Dolenjska, ker je tako oddaljena od svetovnega prometa, baš zaradi tega pa imajo podpisane vsote dvojno vrednost. In to bode gotovo vlada tudi uvaževala in opravičena je nada, da se bode to za Dolenjsko življensko vprašanje kmalu in ugodno rešilo. V to ime pomози Bog, visoka vlada, gospodje poslanci in vsi drugi odločujoči faktorji.

Tako daleč vede nedoslednost in nejednakost tudi češko-nemškega dogovora, tudi ko bi ostali samo pri sodiščih, kakor se hočejo prestrojiti vsled tega dogovora. No, kako neugoden je ta dogovor za češko prebivalstvo, pokaže se še posebe iz pogleda na tako imenovane minoritetne šole.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji 13. februarja.

Tudi danes se je nadaljevala židovska debata in poslednjič končala. Privabila je, se vé, zopet mnogo občinstva v zbornico kakor antisemitov tako tudi filosemitov. Posebno pa je privlekel Dunajčane v zbornico poslanec dr. Lueger, ker bilo je znano, da bo danes on govoril. Zato so se bili poslušalci razdelili na dva tabora, ki so zdaj ploskali in odobraval govore, zdaj zopet sikali, kakor jim je bil govornik po godu ali pa ne. Iz govornikov je najbolj zanimal poslušalce in poslance dr. Lueger, ki je res marsikatero pogodil ter razkril uzroke antisemitizma in slabosti in napake židov dobro osvetil. Dar zgovornosti podpirajo pri njem prav ugodno krepak glas in jake prsi tako, da se je moglo več del vse razumeti, kar je govoril in to pomeni veliko v sedanjih zbornici poslancev, kjer je akustika jako slaba. Videlo se mu je, da je v istini ljudski govornik, vaje pred vsako množico zastopati svoje misli. In predmet je bil kot nalašč zanj ustvarjen, kateremu se je že kot vnet antisemit v različnih zborih Dunajskih priučil tako, da mu je beseda iz ust kot med tekla.

Vladni zastopniki omejevali so se v svojih govorih na predmet. Pri fakičnih popravkih so prišle galerije v tak ogenj, da je predsednik zbornice jih veled izprazniti radi presumnega odobravanja in sikanja.

Seja se je s tem pričela, da je grof Taaffe odgovoril na nekatere interpelacije, mej njimi tudi interpelacijo o preloženju Dunajskih vojašnic.

Potem je prišla zbornica k dnevnemu redu in kot prvi govornik za zakonski načrt ustal je vladni zastopnik min. svetnik dr. Rittner, potem pa poslanec Pininski.

Po nasvetu posl. Nabrgoja se sklene debata in kot glavna govornika sta naznačena proti Lueger, za načrt Weitlof.

Glavni govornik proti zakonskemu načrtu dr. Lueger pravi, da v načrtu samem se mu to čudno vidi, da se je ime „žid“ in „židovski“ zamenilo s „izraelit“ in izraelski, skoro gotovo le za to, ker poslednje nazvanje je bolj blagorodno fino. Obširna avtonomija židovskih občin vzbudila je pri njem zavist, ker prepričan se je, da je kat. cerkev v primeri s židovsko prava robinja. Le jedna dolžba se mu je dopala v zakonskem načrtu, namreč, da vsi židi jedne mestnosti bodo zjedinjeni v jedno versko občino, tako se bo nasprotje mej bogatini in revnimi židi bolj rezko kazalo in ubogi židje pridejo jedenkrat k spoznanju, da se ne smejo dati rabiti bogatim židom za „kanonenfutter“. Potem govornik kaže na to, da se je to nasprotje že pokazalo pri zadnjih volitvah v tukajšnji občini. Bogati židi se zmatrajo za jedno in isto z velikim kapitalom in antisemitizem ni drugega nego boj proti vse požirajočemu kapitalu. Kamor prideš, ne najdeš družega, nego žide. V gledališču, na plesišču v mestnem parku, na vseučilišču. Ako je pa treba plačati verske doneske, se mnogi židi teško poznavaajo. Dalje omenja govornik krvni obred, akoravno ta ne spada k stvarim.

Potem navaja mesta iz Jesaije in Jeremije v dokaz, da so židje grešni, da krivo prisegajo in da kri rabijo ter vpraša: kar se je prej dogodilo, ali se ne more tudi zdaj zgoditi. Potem se spominja umora v Damasku in pravde v Tisza-Esslarru ter pravi, da je na Ogorskem vsak prepričan o krivdi zatožencev. Govornik primerja židovsko strast k preganjanju z divjostjo volkov in leopardov. (Sikanje na levi in na galerijah). Lueger: Le sikajte mene to nič ne moti.

To sovraštvo obrača se tudi proti ubogim židom. Antisemitizem, ne rabi krvnega obreda k boju proti židom. Potem govornik razjasnuje uzroke antisemitizma. Glavni uzrok tega gibanja je židovsko, podkupljivo časnikaštvo, njegov pogubni upliv in terorizem. Dalje govori o talmudu in vpraša, zakaj se branijo židi tako, da bi se ta na svetlo ne izdal? Človek mora priti k sklepu, da ima talmud v sebi kaj sovražnega proti kristjanom. Govornik vpraša, so li kristjani krivi, da so le židi borzijanci, da imajo žitno trgovino v rokah, da je nad 50% ad-

vokatov in zdravnikov tukaj židovskega plemena. Vse to je porodilo antisemitizem. Govornik zanikuje, da nas židi v oliki nadkriljuje, le z neko moralnostjo, tako zvano Tarnopolsko moralno nas prekašajo. Potem zavrača menje, kakor da bi židovski otroci v šoli trpeli od kristjanskih učiteljev in pravi, da bi se otroci delili po veroizpovedanji. Govori o svetovnem gospodstvu židov neso izmišljeni, židi pouzročili so vojsko v Tonkingu. Na Ogorskem je vsak žid mogočnejši nego katoliški primas. Ali neso židi naredili, da se je vprašanje o severni železnici tako rešilo, kakor je rešeno, da so premogove jame v rokah židov? ali ni znamenje židovskega vladanja, ako je predsednik zbornice prosil dr. Pattaja, da ne bi govoril o Rothschildu, ker sicer bi se posojilo moralo dražje plačati? Ali ni znak židovskega vladanja, ako so se nekateri krogi bali današnje seje? (Smeh). Govornik sklepa: Naša cerkev se mora osvoboditi od židovsko-liberalne državne oblasti in židovska vlada se mora pregnati in uničiti, potem pride tudi konec antisemitizmu. (Odobranje na skrajnej levi.)

Dr. Weitlof polemizuje proti izrekam Luegera, ki so bile obrnjene zoper žide in jih naznača neosnovanimi.

Zatem so sledili fakični popravki. Menger čita najprej neko poslano iz Jägerndorfa od tamošnjih zdravnikov, ki pravijo, da je pripovedka Türka o svoji dekli izmišljena. Na to popravlja poslanec Türk v tem zmislu, da je on izrecno rekel, da nič ne sklepa iz one dogodbe in da je pripovedal tako kot se mu je pripovedalo in ne umeje, zakaj bi mu bila dekla lagala. (Smeh na levi.) Potem popravlja Türk izreko Weitlofa, ki je trdil, da ni bil voljen Türk na podlagi antisemitskega programa. To on zavrača in pravi, da je bil voljen kot antisemit in, da vsak narodni Nemec mora biti neprijatelj židov, le na tej podlagi oni dosežejo svoj namen. (Tukaj se pouzdigne sikanje židov na galeriji in odobravanje antisemitov tako, da je bil predsednik prisiljen zaukazati, da se galerije izpraznijo.)

H koncu je zastopal zak. predlogo vladni zastopnik Gniewosz in najprej govoril proti ugovorom zoper predlogo, potem se obračal proti antisemitizmu in priporočal zbornici, da bi vsprejela predlogo kot osnovo k specijalni debati, kar se je zgodilo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 15. februarja.

Govori se, da bode vlada več čeških zasebnih srednjih učilišč podržavila, drugim pa dovolila večje državne podpore. Tako se bode baje češka nižja gimnazija v Ogorskem Hradiši prevzela v državno oskrb, njena dosedanja podpora se bode pa dala češkeji gimnaziji v Opavi. Nemški listi se zaradi tega jako jezé, menda so se nadejali, da se vlada ne bode nič več zmenila za češke želje, ko se je doseglo češkonemško sporazumljenje. Vlada pa ne more tako postopati, kajti češki deželni zbor še ni pritrdil Dunajskim dogovorom. Če bi sedaj ministerstvo se kar postavilo na Čehom sovražno stališče, bi morda še češka večina v deželnem zboru utegnila preiti o nemško-češkem sporazumljenju na dnevni red, Vlada se bode že potem postavljala bolj Čehom po robu, ko se bodo dogovori Dunajskih konferenc že fakično izveli.

Levičarje jako jezi, da finančni minister pl. Dunajewski neče ustreči njih želji, da bi odstopil. Nadejali so se, da bode kmalu po sklepu Dunajskih konferenc ga nadomestil pl. Plener, ki že toliko let tako hrepeni po finančnem portfelju. Sedaj se pa kaže, da Dunajewski še nikakor ne misli oditi. Te dni je razvil v državnem zboru svoj program o nameravane reformi davkov. Ta program je tako obširen, da bode moral pl. Dunajewski še nekaj let ministrovati, da bi ga izvel. Glavno glasilo levičarjev „Neue Freie Presse“ se grozno jezi, da je minister tako predrzen, da še misli ostati. Ko je v dolgem članku ta židovski list hudo kritikal Dunajewskega program, izražal koncem nado; da bi minister raje odstopil in davčno reformo prepustil komu drugemu. Nadejamo se, da pl. Dunajewski ne bode ustregel levičarjem. Plener se bode najbrž moral zadovoljiti s kakim drugim portfeljem, če bode vsekako hotel biti minister.

Državni zbor ogorski je vsprejel načrt zakona, da se osnuje sodnejzdravniški senat. — V gospodskeji zbornici pa baje Eötvös, predsednik akademije znanosti, hoče govoriti pri posvetovanji o budgetu naučne uprave. Razvil bode baje cel program, kako naj bi se preustrojilo ogorsko šolstvo. Eötvös baje želi postati naučni minister in si hoče s tem govorom v ministerstvo pogladiti pot. Mnogo

članov vladne stranke baje deluje na to, da bi Eötvös postal naučni minister. Sedanji naučni minister naj bi pa prevzel ministersko predsedništvo in vodstvo ministerstva notranjih zadev, Tisza pa odstopil.

Vnanje države.

Nek Belgrajski list je izvedel, da je v **Bolgariji** buknil ustanek. Bili so že krvavi boji mej prebivalstvom in žandarmi. Od drugod se ta vest dosedaj ne potrjuje. Ker vesti srbskih listov o bolgarskih zadevah neso posebno zanesljive, tudi prav ne verjamemo, da bi bil res ustanek v Bolgarskeji, dokler se od kake druge strani omenjena vest ne potrdi.

Ruski poslanik v Bukureštu, Hitrovo, pojde v kratkem v Peterburg, da bode osebno carju in in ministru vnanjih zadev poročal o balkanskih razmerah.

Demonstracije povodom obsodbe vojvode Orleanskega neso bile posebne velike. Nekaj ljudij se je res bilo zbralo, nekateri so prišli iz radovednosti, druge so pa bili **francoski** monarhisti najeli. Pred kipom Henrika IV. je hotelo položiti venec nekaj mladih aristokratov, katerih so več zaprli. Z demonstracijami družega neso dosegli, nego da predsednik republike ne bode dlje pomilostil obsojenega princa.

V **angleške** zbornici se je Gladstone pohvalno izrazil o vnanji politiki sedanje angleške vlade. Njegove izjave so pa vzbudile nevoljo mej Irce in radikalci. Oboji so pričakovali, da bode Gladstone začel brezozirno borbo proti sedanji vladi.

Dopisi.

Z Bogensperka 14. februarja. [Izv. dop.] Št. 35. „Slov. Naroda“ prinesla je dopis o uravnanju državnih in deželnih cest na Dolenjskem, mej katerim je tudi sedanja deželna cesta od Pluske (Radohovas) na Litijo čez slaboglasni Bogensperk omenjena. Dopisnik je popisal prav iz srca nedostatke tega zloglasnega klanca 18. stoletja in razmere, v resnici obstoječe, tako korenito in pošteno navēl, da se ž njim popolnoma strinjamo, a hčemo stvar le nekoliko pojasniti, kakšna je sedaj stara cesta. Z nepopisnim veseljem smo čuli iz gotovega vira, da je obširni akt, kateri se je izza 35 letnega delovanja za preložitve ceste čez Bogensperk na več stotin pol nabral in tudi že nekaj kilogramov tehta, od slavnega deželnega odbora iz Ljubljane srečno došel v roke našemu velečenjmu gospodu c. kr. okrajnemu glavarju, da se zadnje delo — odkup zemljišč za novo cesto izvrši.

Dotični posestniki pričakujejo z veseljem oni srečni čas, ko bodo poklicani k c. kr. okrajnemu glavarju v Litijo zaradi odkupa za novo cesto premerjenega zemljišča, ker bodo radi za malo odškodnino zemljišča odstopili, da se v zmislu sklepa visocega dež. zbora cela proga Bogensperske ceste po dražbi podjetnikom razpiše in vse delo ob enem prične.

Za to delo je v sedajni dobi najprimernejši čas, kjer zaradi slabe letine ljudstvo nobenega živeža nima in bi moralo vse za živež potrebno kupovati, ko bi mu denarja ne pomanjkalo. Od lakote ga sila tlači in po delu za mali zaslužek hrepeni. Promet od Sentviške okolice iz rodovitne Temeniške doline in z Dolenjskega čez Bogensperk s hrastovim lesom, železničnimi pragi in druge vrste tovari do železniške postaje v Litijo se je začel, v nadi da dobimo v kratkem novo cesto, tako ogromno razvijati, da je sedanja cesta tako slaba, da tudi popravilo nič ne izda in vozniki v največji nevarnosti svojega življenja za mali zaslužek čez klanec vozarijo. Navajati moramo, da se poštni voz iz Trebnjega na Litijo zaporedoma ponesreči in da se potovalci zelo telesno poškodujejo. Skoro neverjetno je, da so v navadnem vozu 4 konji, da ga speljejo do vrba klanca, in bil bi v resnici zadnji čas, da se cesta čez Bogensperk za promet s policijskega in sanitarnega stališča popolnoma zapre.

Oziramo se vsi v dobri nadi na našega prečastitega gospoda okr. glavarja, kateri je za blagor napredek in razvoj prometa za svoj okraj zelo vnet, kar je že mnogokrat dokazal in nismo še po zabili besede njegove, ko nam je že pred devetimi leti zagotavljal, da bode njegovo prvo delo za Litijški okraj „preložitve ceste čez Bogensperk“. — G. okr. glavar Gril je tudi v istini mož beseda ostal, kajti, kakor čujemo, bode se cinitev zemljišč nemudoma pričela in kar hitreje izvršila, za kar mu bode ves Litijški okraj v obilni hvaležnosti udan. Nadejamo se, da je to delo v prvi vrsti na dnevni red postavljeno.

Kdor tega, po celem svetu glasovitega Bogensperka še ne pozna, naj si ga pride gledat in od njega slovo jemati, ker v kratkem bo ta starodavna cesta — pušča postala in razvilo se bode novo življenje, ko pade prvi udarec s krampom za novo cesto. Okoli 300 delavnih močij bode kruha služilo pri cestnem podjetniku in to je jedina rešitev pred lakoto za revno delavno ljudstvo Litijškega okraja.

Domače stvari.

— (Slovenski poslanci) pod načelstvo m. grofa Hohenwarta so imeli danes dne 14. t. m. obširen razgovor z ministrom Schönbornom o justičnih razmerah v slovenskih pokrajinah. Njih pritožbe so se nanašale na poslovanje pri sodiščih v obče in na imenovanje sodnih uradnikov posebej. Ministru se je tudi izročila spomenica in odgovoril je, da se bode na izražene želje tem raje oziral, ker so se mu zaupno naznanile in se mu ne vidijo neizpeljive.

— (Iz poslaniških krogov) smo dobili sledeče poročilo: V dosego državne pomoči proti lakoti na Kranjskem, osobito na Notranjskem in Dolenjskem ter na Goriškem so slovenski poslanci precej o svojem prihodu na Dunaj meseca decembra vladi razkladali žalostne razmere, kakor smo to o svojem času poročali. Tedaj je pa vlada imela le s Koroškega, Tirolskega in iz Galicije poročila in je za te kronovine naglo dovolila podporo. Sedaj pa moremo javiti, da je državna pomoč tudi nam zagotovljena in vlada hoče določiti podpore za vse kronovine ob enem s skupnim predlogom, kakor sta poslanci dr. Ferjančič in Klun za Kranjsko in dr. Tonkli in grof Coronini za Goriško izvedela iz ust ministerskega predsednika.

— (Trstenjakova slika. Čitatelje svoje opozarjamo na litografični potret nedavno umrlega pisatelja slovenskega, župnika Davorina Trstenjaka, ki se dobiva po jako nizke ceni v Giontinjevi knjižgotržišču. Pokojnik je dobro zadet. — V tej knjižgotržišču se dobi jako po ceni srbsko-ruska azbuka, ki je tudi jako zanimiva in dandanes že neobhodno potrebna za vse one, ki je še ne znajo.

— (Koncert Slavjanskega.) Iz zanesljivega in jedino pristojnega vira zvedamo, da koncerta Slavjanskega v Pragi ni visoka vlada prepovedala, niti ga je prepovedati mogla, ker je Slavjanskij pred tremi leti koncertoval v Pragi in še letos do zdaj ni prosil dovoljenja za Prago. Kdor želi kaj zvedeti o koncertu, naj se blagovoljno obrne do g. Antona Trstenjaka, kontrolorja mestne hranilnice v Ljubljani.

— („Slovenskega Pravnika“) izšla je danes 2. številka. Vsebinsko naznamo v prihodnji številki.

— (Osobne vesti.) Pravosodni minister imenoval je za notarja notarskega kandidata g. Janka Rahnetza z uradovanjem v Senožčah in g. Rob Bežeka z uradovanjem v Tržiči.

— (Občinska volitev na Igu.) Deželna vlada uvažala je protest proti po znanih agitatorjih izvršeni volitvi in jo zavrgla, tako da bode v postavno določenem času nova občinska volitev.

— (Poročilo) se je danes tukaj g. Avg. Kleč, učitelj v Cerkljici, z gospodično Karolino Ahnovo, hčerjo pok. gimn. profesorja dr. Ahna v Ljubljani.

— („Sla včeva ma ka ra da“) jutri zvečer v čitalnični restavraciji skuša prekositi vse njene prednice, ker je zanimanje zanjo splošno, zagotovljeno mnogo lepih mask. Ustopnice se dobivajo jutri od 10.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v čitalnični restavraciji.

— (Odbor delavskega izobraževalnega društva) usoja si vabiti na veliko maskarado, katera bode bode pustni torek, dne 18. februarja 1890. leta v prostorih Schreinerjeve pivarne, Sv. Petra cesta. Pri maskaradi sviral bode godba gospoda Stiarala. Pred demaskovanjem se bode najlepša in najsmešnejša maska odlikovala. Začetek ob 7. uri zvečer. — Ustopnina za osobo 40 kr., za masko 30 kr.

— (Zlo de jca), ki je v noči mej 12. in 13. t. m. napal župnika Vincencija Mayerja na Breznici in mu prizadel več teških ran, so že dobili. Bil je to prejšnji cerkovnik, ki se je hotel maščevati, da je bil iz službe odpuščen.

— (Nesreča.) Iz Vodmata se nam piše: dne 13. februarja, pal je 28 letni delavec v Českovtovi tovarni za koce, Josip Zupančič, v vrelo vodo v kotel. Odnesli so ga v Ljubljansko bolnico, kjer

je takoj umrl, ker se je bil na vsem životu popolnem poparil.

— (Čevljarska zadruga Ljubljanska) imela je te dni svoj občni zbor v magistratni dvorani v navzočnosti obrtnega komisarja g. magistratnega tajnika Sešeka. Navzočnih je bilo 35 mojstrov, predsedoval pa je načelnik zadrugi g. Jernej Žitnik, kateri naznani, da se je delovanje zadruge pričelo dne 20. januarja 1889. Od istega časa bilo je 13 sej zadružnih, v katerih se je razpravljalo o 61 došlih ulogah. O došlih pritožbah, da se izvršuje čevljarska obrt brez dovoljenja obrtne gosposke od neopravičenih oseb in da trgovci prodajajo izdelano čevljarsko blago, storili so se pri obrtnih uradih potrebni koraki. Da bi se ustanovila zadruga za surovine (Robstoffgenossenschaft), o tem so bile že obravnave, ki se še nadaljujejo, isto tako še teče razprava, da se zadruga udeleži dela za c. in kr. vojske potrebe. Zadruga šteje 77 članov, 15 učencev je v preteklem letu skušnjo zadovoljno napravilo, 15 pa se je upisalo novih. Dohodkov je imela zadruga prvo leto 174 gld. 60 kr, stroškov 106 gld. 45 kr, torej je ostalo 68 gld 15 kr. premoženja. Večji troški so bili zaradi tiskovin in družih prvotnih izdatkov. Zadrugo sta izvrstno podpirala mestni magistrat, kot prva obrtna instanca, pa trgovinska in obrtna zbornica, za kar se njima soglasno izreka zaslužena zahvala. Pri razgovoru o doneskib družabnikov zadruge, izjavi se član Tuma proti temu, da bi donášali po 1 gld. na leto, kar pa le obvelja. Član Volk smatra zadruge za popolnem nepotrebne, njih delovanje je neuspešno, na kar mu vladni komisar odtegne besedo. Načelnik g. Žitnik opominja družabnike, naj uplačajo zaostale letne dohodke, čemur poskušata ugovarjati zopet člana Volk in Tuma, katera pa odločno zavrne načelnik g. Žitnik. Pri volitvi štirih članov v odbor izvolijo se: Hönigman, Hinterlechner, Ušenica in Vrtnik, kot namestnik Span. Pri posameznih predlogih toži član Hinterlechner, da se prodajajo na starinarskem trgu nepravilno novi popolnoma gotovi čevljarski izdelki, na škodo obrta, ne da bi imeli prodajalci zato pravico in naprosi se vladni zastopnik obrtne oblasti, da to prepreči, kar isti obljubi. Ko je predsednik Žitnik izrekel zahvalo g. Sešek u na njegovem trudu, se zborovanje zaključilo.

— (Vrstaporotnih obravnava) pri Ljubljanskem porotnem sodišču je sledeča: 3. marca: Mina Koželj, hudodelstvo umora; 4. marca: Reza Ferlič, Ivan Ranzinger, Liza Mikel, Ant. Mikel, Fran Resman, hudodelstvo tatvine in udeležba tatvine; 5. marca: J. Hribernik, hudodelstvo tatvine; 6. marca: Jakob Hribernik, hudodelstvo uboja. Morda bodeta še dve obravnavi, pa že na navedene dni, kot druge obravnave, tako da bode trajala sedanja porotna doba le štiri dni.

— (Nova čenje) vrši se za c. in kr. pešpolk štev. 87. tako-le: v Brežicah dne 1., 3., 4., in 5. marca; v Kozjem dne 7. in 8.; v Rogatci dne 10. in 11.; v Šmarji dne 12., 13. in 14.; v Celji za mesto dne 15. in za okraj dne 17., 18., 20., 21. in 22.; na Vranskem dne 24.; v Mozirji dne 26. in 27.; v Šoštanji dne 28. in 29.; v Slov. Gradci dne 31. marca in 1., 2., 8. aprila; v Konjicah dne 10., 11. in 13.; na Ptuiji dne 14.—19.; v Ormoži dne 21. in 22. ter v Ljutomeru dne 24., 25. in 26. aprila.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Novomesto 15. februarja. Agitacijski odsek uspešno nabira doneske za dolenjsko železnico. Dozdaj za nakup glavniških delnic podpisali Schiebel 2000, dr. Slanc 2000, dr. Papež 1000, Poznik, Rohrmann po 500, Urh, Brunner, Dejak po 200, drugi po 100 gld.

Dunaj 14. februarja. Vlada predložila zbornici poslancev zakonski načrt, da se galjski zemljišnodvezni dolg v znesku 75 milijonov 172.560 gld. odpiše. Predloga izročila se je budgetnemu odseku.

Lvov 14. februarja. Žandarmi so prigrali h kazenskemu sodišču Pavlo Maksimičin, ki je podavila 16 otrok, katere je bila vzela v svojo oskrb.

Sofija 14. februarja. Ruskega podanika Najdina, katerega so nedavno zaprli, so izpustili, ker ni nobenega dokaza, da bi bil sokriv zarote majorja Panice. Kalupkov je še v Ruščuku.

Razne vesti.

* (Ženitveni načrt.) Knez Bismark še baje ni izgubil vsega upanja, da pregovori carja, da dovoli, da carjevič vzame prusko princesinjo Marjeto. Prva pogajanja so se bila razdrla, ker je car za hteval, da princesinja stopi v pravoslavje, Bismark je pa mislil, da hohenzollernska princesinja ne sme menjati vere. Sedaj so se baje pogajanja z nova pričela. Omenjeno oviro pa misli Bismark odpraviti s tem, da princesinja ostane do ženitbe protestantka, nekaj mesecev po ženitbi pa premeni svojo vero. Tako poročajo nemški listi, nam se pa dozdeva, da so tu najbrž še kake druge ovire.

* (Smrtne kazni na Ogerskem. Kraljeva kurija se je kot najvišja sodna instanca na Ogerskem, odkar se je uvel sedanji kazenski zakonik, v 78 slučajih izrekla za smrtno kazen. V 28 slučajih se je smrtna kazen tudi zares izvršila. Leta 1880. neso nobenega usmrtili, 1881. pa 3, 1882. 3, 1883. 6, 1884. 7, 1885. 6, 1886. 1, 1887. nobenega in 1888. in 1889. po 1.

* (Znamenita ženska) je bila Sofija Germain, ki se je posebno bavila z matematiko. Ko je buknila velika revolucija francoska bila je stara 13 let. Brkala je nekoč po knjižnici očeta svojega in čitala razna dela ne dosti izbirajoč. Vzglede grškega matematika jo je tako naučil, da je sklenila se tudi baviti z učenjem geometrije. Z železno voljo premagala je vse težave. Ker so jej branili, da bi pohajala Pariško politehniko, preskrbela si je zvezke predavanja in je pod psevdonimom Le Blanc uložila dela za izpite, ki so jako ugajala. Pozneje je pridno dopisovala s slavnim nemškim matematikom Gaussom v Brunšvuku, kateri je čez dolgo časa zvedel, da se za imenom Le Blanc skriva ženska. Umrla je v 56 letu. V zapuščini njeni našli so modroslovno delo, katero je izdal na svetlo nečak njen.

* (Čudna naravna prikazen). Argentinska republika ima kaj čisto boje z raznimi indijanskimi rodovi. Lani je stotnik Albornoz v enem takem boju s svojimi vojaki ujel Indijana, ki je pravi prirodni čudež. Velik je 2 metra 10 centimetrov in ima na glavi rogovile kakor jelen. Mnogi spekulantje bi ga že bili radi kupili, da bi ga kazali po svetu, pa vojna uprava vojnih ujetnikov neče prepuščati v take namene.

* (Sreča v Ameriki.) Neki kmet, imenom Bauer v bližini Ulma, proda po nesrečah zgubivši vse svoje premoženje, kar mu je še ostalo pohištva, da bi si s tem skupilom poiskal novo domovino v Ameriki. Težko se je ločil od svoje rojstne vasi in prijateljev in omenil, da se vrne nazaj le kot imovit človek ali pa nikdar več. S kakim začudenjem sprejel ga je ves kraj, ko se je povrnil že po preteklih štirih mesecih ne samo zdrav, nò tudi rudečeličnejši kakor preje s svojo družino. Namenil se je iti v Vera-Cruz, kjer ga je sreča čakala z odprtimi krili. Na javnem stranišču našel je naplajeno, usnjato mošnjo in hotel je ravno naznaniti svojo najdbo, ko so že plakati naznanjali zgubo mošnje, v kateri je bilo v vrednostih papirjih tri sto tisoč gld. in za najditelja bilo je določenih 20000 gld. Miha Haller ponesel je denar oblastvu in tam dobil je določeno svoto. Tako si je pridobil v jednej uri v Ameriki veliko premoženje in se vrnil z vso svojo rodbino domov, kjer je pokupil svoje prejšnje posestvo. Tako hitro niti v Kaliforniji ni nihče obogatil.

* (Zakonski razpor v hiši beja.) V Tunisu dogodil se je v židovih haremih beja do godek mej Turki jako nenavaden. Sprla sta se sin bejev in njegova žena tako, da sta drug na drugega streljala z revolverji. Zerad tega dogodka ločiti se je moral princ Mahmed bej. Njega so zaprli, njo pa so poslali materi zopet nazaj.

One brate Sokole,

ki se maskarade dne 18. t. m. ne bodo udeleževali maskovani ali kostumovani, prosim, da pridejo v polnej družtveni opravi. Na zdar!

V Ljubljani, 15. februarja 1890

Ivan Hribar,
t. č. starosta.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slasti do jedi, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljenjem pospešujočim in želodec okrepčujočim ter kri čistečim uplivom. Cena škatljice 1 gld. Po postnem povzetju razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrecno Moll-ove preprate z njega varstveno znamko in podpisom. 1 (55-2)

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabuhanju. — 1 škatljica a 15 pil 15 kr, 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — Pristno so samo, če ima vsaka škatljica rdečo tiskano našo protikolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarni G. Piccoli-jl. (1068-8)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih. (161-9)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

14. februarja.

Pri **Stonu:** Wechsler iz Gradca. — Ampel iz Cherensta. — Ovin iz Kranja. — Weitschnig s Križa. — Perusich iz Reke. — Majdič iz Mengša. — Voith, Haselhofer Wilborn, Seiler z Dunaja.

Pri **Malič:** Gerber, Brill iz Siofoka. — Spitz iz Budimpešte. — Herz, Mendel, Cerwiakovsky z Dunaja. — Hofbauer iz Tržica.

Pri **avstrijskem cesarji:** Majcen iz Mokronoga. Rak iz Pulja. — Trost z Dunaja.

Pri **južnem kolodvoru:** Kastele iz Matene. — Bundwalek z Dunaja.

Umrla so v Ljubljani:

13. februarja: Marija Bauer, poslovodjica vdova, 58 let, Kravja dolina št. 11 za mrtvoudom. — Katra Ušeničnik, gostija, 68 let, Kurja vas, št. 15 za oslabljenjem.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
14. febr.	7. zjutraj	741.9 mm.	-3.6°C	z. vzh.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	741.9 mm.	0.0°C	sl. vzh.	d. jas.	
	9. zvečer	741.9 mm.	-4.6°C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura -2.7°, za 2.4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 15. februarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	88.95	89.15
Srebrna renta	89.10	89.15
Zlata renta	110.70	110.70
5% marcna renta	101.90	101.75
Akcije narodne banke	927.00	929.00
Kreditne akcije	322.00	321.75
London	119.15	119.00
Srebro	—	—
Napol.	5.45	5.44 1/2
C. kr. cekini	5.59	5.59
Nemške marke	58.07 1/2	58.05
4% državne srečke iz l. 1854	25 gld.	133 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1854	100	177
Ogerska zlata renta 4%	—	103
Ogerska papirna renta 5%	—	99
Dunavska reg. srečke 5%	100 gld.	120
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2 % zlati zast. listi	—	117
Kreditne srečke	100 gld.	182
Rudolfine srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	167
Tramway društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

iz **GLIESSHÜBLER** najčistije lužne

KISELINE

kateri je kot zdravilni vrelc že več let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrsno je za otroke, pre- (15-3) bolele in med nosečnostjo.

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Velečastiti prijatelji in človekoljubi!

Prošnja za milodare iz ljubezni do bližnjega za dve osobi iz občine Briže, župnije Kolovrat, v Litijskem okraju, ki sta vsled dobrotljivosti popolnoma obožali. Mož je 89 let star, je nič manj nego 21 vider ujel, leži že 8 tednov zaradi oslabljenja, sestra njegova je pa 76 let stara in je bila že 3krat v bolnici. Nemata s čim plačati stanovanja in kupiti drv in živil. Ne moreta prositi niti od hiše do hiše, da bi se preživela in ne umrla od gladi. — Milodari prosijo se poslati pod „J. L.“, pošta Izlake, Zagorje, na Kranjskem. (132-1)

Gotov zaslužek.

Vsak priden mož si lahko vsak dan 5 do 10 gld. po vsakako spodoben in poštenem potu zasluži, če prevzame neko lukrativno zastopstvo. Pripravno je tudi kot stranski zaslužek za vsacega. Agenti se v vseh mestih in selih države nastavljajo proti proviziji in mesečni plači. Ponudbe naj se pošiljajo trgovski pisarni „La Confidentia“ v Budimpešti. 2 (121-1)

P. n. čitatelje opozarjam, da s prihodnjim tednom izide prvi snopič specialne izdaje:

„Kärnthen-Krain“

cesarjevičevega dela

„Oest.-ung. Monarchie“

ker se bode ta del oddajal tudi zase, ter vabim na prav mnogobrojno naročbo. — Prvi snopič naj se blagovno zahteva na ogled.

(135)

J. Giontini v Ljubljani.

Bratom „Sokolom“,

kateri si želé omisliti plašč ali obleko, naznanjam, da bodem izdeloval po sledečih cenah:

Plašč iz lodna po 10 gld.
Hlače in surko po 10, 12, 14 in 16 „

Kdor hoče imeti lepo in po nizki ceni zgotovljeno obleko, naj se blagovoli ogledati pri meni. Na zdar!

ALEKSIJ EKAR,

krojač,

(110-3)

Sv. Petra cesta št. 17.

Pobratimi.

Roman.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.

Cena 1 gold, 20 kr.
(s poštino vred.)

Svoji k svojim!

Veseloigra v 1 dejanji.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.

Cena 30 kr. (s poštino vred.)

Obe knjigi dobivata se v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani in pri knjigotržcih.

Blago za obleko

iz pristne ovčje volne, izvrstni

Brunski izdelki

v najnovejših desinih za pomladno in poletno sezono po čudovito nizkih cenah razpošilja

tovarniška zaloga sukna

Frank & Pernitza

v Brnu.

Uzorec zastoj. — Gospodje krojači dobé obilne in elegantno opravljene knjige uzorcev po originalnih tovarniških cenah.

Velika zaloga sukna za uniforme za c. kr. državne uradnike, telovadna in gasilska društva i. t. d. i. t. d.

Točno in solidno izvršenje vseh naročil le proti povzetju ali predpošiljavi zneska. (83-5) Korespondenca v vseh jezikih.

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivajoče sredstvo proti kurjim ocesom, žuljem, tako imenovani trdeji koži na podplatih in petah. Proti bradavicam in vsem drugim trdim praskom kože. — Uspeh zagarčen. — Cena škatljice 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:

L. Schwenk-ova lekarna v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swo-boda, U. pl. Frnkoczy, G. Piccoli, L. Grebel; v Rudolfovom S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Brezah A. Eichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfstbergu A. Huth; v Gorici G. B. Poutoni; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek.

Ta obliž dobiva se le v jednej velikosti po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter) za turiste“. (449-49)

Prav zastonj in franko

pošlje slednjemu bogato zbirko novostij vseh vrst

suknenega blaga

za pomladno in poletno sezono zelo pod normalno tovarniško ceno in sicer:

3 metre 10 centm. blaga za obleko (zadosti za celo moško obleko) dobre baže gld. 3.20
3 metre 10 centm. blaga za obleko fine baže gld. 4.50
3 metre 10 centm. blaga za obleko finejša baže gld. 6.75
3 metre 10 centm. blaga za obleko najfin. baže gld. 8.70
2 metra 10 centm. blaga za ogrtač (dosti za moški ogrtač) najmodnejših barv, jako fino gld. 4.—
2 metra 10 centm. blaga za ogrtač najmodnejših barv, najfinejše gld. 6.—
3 metre 25 centm. črnega sukna (za celo salonsko obleko zadosti) gld. 9.—
6 metrov 40 centm. letnega grebenastega blaga (za celo obleko) najmodnejši uzorec gld. 3.—

Blago za uniforme c. kr. uradnikov, c. kr. finančne straže itd. zajamčeno pristnih baž, kakor tudi sukneno blago vsake vrste od najcenejše do najfinejše, ceneje nego kjer si budi. Neugajajoče blago vzame se nazaj. Pošilja se proti povzetju ali predpošiljavi zneska.

Tovarniška zaloga sukna:

A. Kappelmacher

Svitava pri Brnu (Moravsko). (119-1)

Velikansko peso

večno deteljo (Luzerne), mnogo-
vrstna semena za vrte in trav-
nike, zanesljivo kaljiva

prodaja po najnižji ceni (106-2)
Peter Lassnik v Ljubljani.

Na najnovejši in najboljši način
umetne (1083-13)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
zobne bolezni z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega (čevlarskega) mostu, I. nadstropje.

Kašljajočim otrokom

daje naj se „**Koroška Rimska studenčnica**“ („Kärntner
Römer-Quelle“) — varstvena znamka „Planinka“ — z ogre-
tim mlekom ali sladkorjem pomešana.

Prodaja jo v Ljubljani **M. E. Supan.** (425-11)

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve skrumbe samega sebe (onanije)
in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134-50)

Dra Retau-a

Sebeoščrana.

Česka izdaja po 80. nemške izdaji. S 27 podobami.
Cena 2 gld. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdor
trpi za strašnimi nasledki te pregrehe, kajti z njenim
poukom se slednje leto na tisoče bolnih
otme gotove smrti. Naroči se lahko pri založni
tvrdki „Verlags-Magazin R. F. Bierey v Lipskem
(Saksonsko), Neumarkt 34“ in v vsaki knjigarni.

Živinski semenj

se bode ponovil

v Polhovem Gradcu

in sicer dne 17. sušca, t. j. ponedeljek
tihega tedna, in dne 13. junija, t. j.
na dan Sv. Antona Pad. (130)

LAVICA.

Bogata založba knjig o slo-
vanskih narodih.

3000 št. (122-2)

Zapisnik določil se vsa-
kemu na zahtevanje.

N. KYMMEL
knjigar v Rigi (Rusija).

Prodaja posestva.

Od posestva **Vinja gorica** pri **Trebnjem, Kranj-**
ske, prodaja se, oziroma dá za več let v najem

grad

z gospodarskimi poslopji in „fundus instructus“:
7 oral travnikov, 10 oral njiv, 3 orala gozda, 1 oral
vrta, vkupe torej 21 oral.

Vpraša se pri posestniku Vinje gorice. (124-1)

Trgovina z železnino ALBINA C. AHČINA

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8
ima vedno bogato zalogo

stavlinskega orodja:

lopat, krampov, orodja za podzemeljska dela, okov za vrata in
okna, pantov in ključavnic, zapahov, žebeljev iz drot, vijakov,
železa, pleha, drot, mesinga, bakra, kositarja, cinka, naklov,
precepov z vijakom (šraubštokov) ter vrtnih strojev za klju-
čarje in kovače, kladov, sveder, obličev, pil in dlet, kakor tudi
dinamita, užigalnih vrvic in kapič.

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink in svinec
kupi se vedno po najvišjih cenah. (77-2)

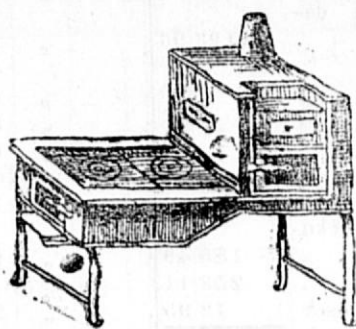
Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10
v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata,
štorje za štokodiranje, drat
in cveke, samokolnice, vezi
za zidovje, traverze in stare
železniške šine za oboke,
znano najboljši Kamniški
Portland in Roman cement,
sklejni papir (Dachpappe) in
asfalt za tlak, kakor tudi
lepo in močno narejena šte-
dilna ognjišča in njih posa-
mezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, potrebno potrebne
vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
pane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali,
kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
in železne okove. (9-7)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in
plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži
Dovski mavec (Lengfelder Gyps) za gnojenje polja.

Na tukajšnjem Glavnem trgu, na najboljšem kraju
se lahko odkupi
**trgovina z moškim in ženskim
blagom za lišp.**

Več pismeno pod „Z. 1“ na administracijo tega lista. (131-1)

— Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani. —

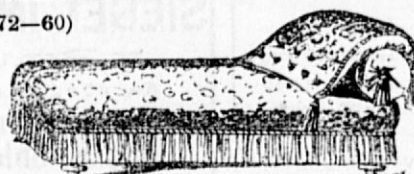
Tapecirar
in dekoratör.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Tapecirar
in dekoratör.

(72-60)

priporoča okusno in trdno narejene
žimnice, modroce na peresih, divane,
stole, otomane, garniture za salone,
jedilne sobe in spalnice; dekoracije
za sobe, dvorane in cerkve. — Moje
delo in blago, katero rabim, je pri-
poznano dobro in brezhibno, kar go-
tovo pričča moja razstava v Rudolfs-
numu, in stojim z ozirom na nizke
cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo
moj ilustrirani cenik in uzorec blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

Izvrstno pivo prve Graške delniške pivovarne

poprej SCHREINER & sinovi
združeni pivovarni (103-1)

Schreiner v Gradcu & Hold v Puntigamu

prodaja po tovarniški ceni

zaloga v Ljubljani

Kolodvorske ulice 24 **M. ZOPPITSCH** Kolodvorske ulice 24

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkoczy ja, deželna le-
karna, Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkoczy-ja, „pri sv. Fran-
čišku“, (ob jednom kemična tovarna), V. Hunds-
thurmstrasse 113. (1035-10)

Nepresegljivo za zobe
je

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčeva-
joče, zabranjuje gnjilobo zob ter
odstranjuje iz ust neprijetni duh.
Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako
okrepčevajoče ter ohranja zobe
svetlo bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih
je došlo mnogo zahvalnih pism,
ima vedno sveži v zalogi ter
vsak dan po pošti pošilja

lekarna Trnkoczy
v Ljubljani

zraven rotovža.

Zunanja naročila se
s prvo pošto razpošiljajo.

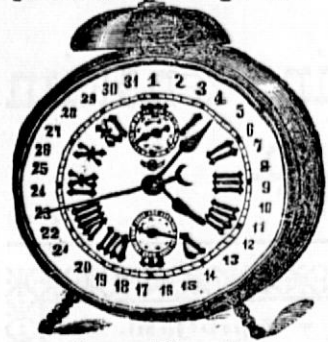
Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkoczy-ja, „pri zlatem levu“,
VIII., Josefstadtstrasse 30.

Dunaj: Lekarna dr. Ottona pl. Trnkoczy-ja, „pri Rade-
kiju“, III., Radetzkyplatz 17.

Znižane cene! Znižane cene!
Sumi-jev
„Archiv für Heimatskunde“.
 I. zvezek, inclus. Urkundenbuch, mesto 8 gld. samo 1 gld. 15 kr.; II. zvezek, inclus. Urkundenbuch, mesto 8 gld. samo 2 gld. 20 kr.; vsi štirje zvezki vkupe, mestu 16 gld. samo 3 gld. 35 kr.
 Dobiti pri (115—1)
Karolu Till-u v Ljubljani.

Prodajalnica
 kakor tudi
stanovanje v hiši št. 9 v Črnomlju
 odda se takoj v najem.
 Natančneje pri posestnici **Mariji Plesec v Črnomlju h. št. 9.** (116—3)

Cena gl. 3.75 S koledrom gl. 4.75

Američanska urazbudilom
 na sidro
 s po noči svetlečo cifernico. Visokost 18 cm, s poniklenim kovinskim okrovom.
MAYER-jeva
 tovarniška zaloga ur.
Dunaj, I., Bauernmarkt 12.
 Če se vzamejo tri ure, pošljejo se franko na vsako pošto postajo. (120—2)

Srbske narodne pesmi
 o boju na Kosovem.

Iz zapuščine
Ivana Mohorčiča.
 V Ljubljani.
 Založil **Dragotin Hribar.** —
 Tiskala „Narodna Tiskarna“ 1889.

Knjižica bode gotovo vsakomu, ki se zanima za srbate Srbe in njih pesem, dobro došla.
 Dobiti je v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani za ceno **30 kr.**, po pošti **32 kr.**

Richter-jev Pain-Expeller s sidrom
 imajo že v največ rodbinah kot zanesljivo domače zdravilo in je zatorej vsako pravišnje od več. Zatorej tu opomnimo le za one, ki tega staropreverjenega sredstva še ne poznajo, da se Pain-Expeller s sidrom rabi z najboljšim uspehom kot bolečine lajšajoče in zdravilno utiranje pri protinu, revmatizmu, trganji po udih, bolečinah v križi, trganji na strani, živčnih bolečinah i t. d. To domače zdravilo gotovo pomaga in je po ceni (40 in 70 kr. stekl.). Pristen je le s „sidrom“. Dobiva se v vseh lekarnah. Glavna zaloga: **Dr. Richter-jeva** lekarna pri Zlatem levu v Pragi. (928—6)

„SLOVANSKI SVET“
 ki izhaja 10. in 25. dne na 16 straneh v Ljubljani, začne med drugim kmalu priobčevati temeljite razprave:

O slovenskem državnem in o slovenskem pravu na cerkvenem polju.
 „SLOVANSKI SVET“ stoji celoletno 4 gld. in četrtletno 1 gld. (91—5)

Zobozdravnik
AVGUST SCHWEIGER
 ordinuje vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.
 Stanuje (908—32)
 v hotelu „Pri Maličih“, II. nadstropje, št. 23.
 Nova neprekosljiva Pariška plomba, priznana od avtoritet za najboljšo, zobem jednake barve ter nadomesti v svojej trajnosti zlato plombo.

Najboljša
Brnska sukna
 razpošilja po originalnih tovarniških cenah
 tovarna finega sukna
SIEGEL-IMHOF
 v Brnu.
 Za elegantno pomladno in poletno moško obleko
 zadosti je 1 odrezek v dolgoti 3-10 metra, to je 4 Dun. vatli. 1 odrezek velja:
 gl. 4.80 iz navadne
 gl. 7.75 iz fine
 gl. 10.50 iz jako fine
 gl. 12.40 iz najfinejše
 129) pristne (1)
ovčje volne.
 Nadalje so v največji izbiri: s svilno pretkano grebenasta sukna, blago za ogrtače, loden za lovec in turiste, peruvienne in tosking za salonske obleke, predpisana sukna za gg. uradnike, blago iz sukanca za moške in dečke, ki se sme prati, pristna piqué-gilet-blaga itd. itd.
 Za dobro blago, natančno uzorec odgovarjajoče in točno dopošiljatev se jamči.
 Uzorec zastoj i franko.

Vsak dan sveže
pustne krofe
 priporoča (18—6)
J. Förderl-a sladna pekarna
 v Ljubljani, Lingove ulice.

A. KORSIKA
 Glavna prodajalnica: Tržaška cesta 10 poleg c. kr. glavne tobačne tovarne.
 Odlikovana: umetna in trgovska vrtnarija v Ljubljani.
 Poddružnica: Šelenburgove ulice 6 vis-à-vis c. kr. pošt. in telegraf. uradu.
 Priporoča se p. n. občinstvu za izdelovanje svežih šopkov in vencev s trakovi in napisi. Ima veliko zalogo trakov mnogovrstne baže in barv; ravno tako ima vedno narejene suhe vence, kakor tudi Makardove vence in bukete, vse v najnovejših fazonih. — Vsa ustna naročila, kakor tudi pismena naročila po pošti se hitro in po ceni izvrše.
 Potem priporoča svojo bogato zalogo mnogovrstnih vrtnih in družih semen, pravih in dobro kalilnih, rastlin (cvetlic) v loncih in izdeluje stvari v njegovo stroko spadajoče ter prosi za mnogobrojna naročila.
 Z odličnim spoštovanjem
ALOJZIJ KORSIKA.
 (39—24)

Dve hiši v Novem Mestu št. 82 in 83
 z vrtom in 6 oral gozda (125—2)

poleg glavne ceste in mostu, tik Krke zidani, posebno pripravi za obrtnike in trgovce, sta na prodaj iz zapuščine poprejšnje lastnice. Dolgov ali drugih bremen ni nič. Zamenjali bi se tudi s posestvom v Ljubljani ali v okolici. — Ponudbe vsprejema **dr. Papež**, odvetnik v Ljubljani.

Trgovina z železnino
ALBIN C. AHČIN-A
 v Ljubljani
 Gledališke ulice šte. 8
 priporoča svojo
 bogato zalogo poljedelskega orodja, posebno plugov, lepo in močno izdelanih po najnižji ceni, plužnih delov, motik, lopat, američanskih gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega vender trpežnih, zobov za brane, žag za na vodo, pil za žage, delov za vodnjake, mesingastih plošč za komate, potem rož, šteselcev, os, zavornice za vozove, okov za vozove, itd., šin za kolesa, podkev, ooke, konjskih žabljev, slokih žag, kôs, srpov, slamoreznih kôs, klepalnega orodja, sekir, cepinov, železnih grabelj.
 Staro železo, mesing, baker, kositar, oink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah. (75—1)

Vabilo
 k
VIII. rednemu občnemu zboru
 „Kmetске posojilnice ljubljanske okolice“ v Ljubljani,
 kateri bode
 dne 23. februarja 1890 ob 1/2 10. uri dopoldne
 v
pisarni zadruga.

Dnevni red:
 1. Nagovor ravnatelja.
 2. Poročilo blagajnika.
 3. Poročilo nadzorstvenega odbora.
 4. Volitev ravnateljskega odbora in sicer:
 a) ravnatelja,
 b) blagajnika,
 c) kontrolorja in
 d) 2 namestnikov.
 e) Volitev 3 članov v nadzorstveni odbor.
 5. Predlogi društvenikov.
 K polnoštevilnej udeležbi vabi častite deležnike najuljudneje
Ravnateljski odbor.

Ljubljana, dne 15. februarja 1890.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Dragotin Hribar.**

BILANCA									
Aktiva					„Kmetске posojilnice ljubljanske okolice“ v Ljubljani za 1. 1889.				
					Pasiva				
Dec. 31.	1.	Gotovina v blagajnici sklopom leta 1889	4230	31	Dec. 31.	1.	Glavni deleži (100 à 100 gl.)	10000	—
"	2.	Denarji naloženi pri denarnih zavodih	15123	96	"	2.	Opravični deleži (326 à 5 in 14 à 1 gl.)	1644	—
"	3.	Posojila, in sicer:			"	3.	Reservni fond glavnih deležev	4714	72
	a)	proti intabulaciji . . . gl. 52.962			"	4.	Posebni rezervni fond . .	938	63
	b)	„ menici „ 59.913			"	5.	Hranilne uloge	117819	58
	c)	„ menici in zastavnema pismu „ 10.310	123185	—	"	6.	Kapitalizovane obresti hranilnih ulog	4386	82
"	4.	Inventar po 10% odbitku za obrabljenje	185	49	"	7.	Za leto 1890 sprejete obresti posojil	1460	18
"	5.	Zaostale obresti	253	11	"	8.	Neizplačana dividenda opravičnih deležev	30	—
"	6.	Neporavnani prehod. znesek	12	95	"	9.	Dobiček	1996	89
			142990	82				142990	82

Ljubljana, dne 9. februarja 1890.

Za ravnateljski odbor:

Jan. Knez m. p. V. Jenko m. p. Oton Bayer m. p. A. Knez m. p. J. Verhovnik m. p.

Naznaniło nadzorstvenega odbora „Kmetске posojilnice ljubljanske okolice“ v Ljubljani.

Nadzorstvo „Kmetске posojilnice ljubljanske okolice“ je pregledalo in primerjalo letne račune za 1889. leto in Vam naznanja, da so pregledani letni računi in bilanca razpoloženi na spregled v zadruga pisarni, kakor to zahteva §. 30., al. 4. društvenih pravil.

Ljubljana, dne 15. februarja 1890.

(133)

Za nadzorstveni odbor:

E. Ločnikar m. p. Dr. Jos. Vošnjak m. p. V. Ogorelec m. p.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.